

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/778/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314202622
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2314202622.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti odporkyni: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, Y., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽA, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, zastúpený: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 453,33 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 7. júla 2014, č.k. 5C/200/2014-40, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorý sa proti odporkyni domáhal zaplatenia sumy 453,33 eur s príslušenstvom a o trovách konania rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keď na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že odporkyňa uzatvorila s navrhovateľom Zmluvu o revolvingovom úvere, v zmysle ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1.500 eur (vyplatený vo výške 1.246,56 eur) a ktorý mala splácať po 92,32 eur mesačne po dobu 30 mesiacov. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1M Cdo 1/2009). Zmluva o revolvingovom úvere je zmluvou o úvere, ktorá bola uzatvorená v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Keďže však odporkyňa uzavrela predmetnú zmluvu ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka), na daný právny vzťah sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa (zákona NR SR č. 250/2007 Z.z.), ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Podľa § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z., navrhovateľ nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Ust. § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V zmysle zmluvy výška ročného úroku z úveru predstavovala podľa zmluvy 70,01% ročne, pričom z internetovej stránky NBS boli priemerné úrokové miery z úverov od 1 do 5 rokov v auguste r. 2010 14,91%. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva v časti odplaty neplatná. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úvere v časti odplaty pre rozpor s dobrými mravmi, pri ktorej bola dohodnutá výška úrokov 70,01% a v prípade revolvingu 68,10% ročne za absolútne neplatnú, vzhľadom k tomu, že podstatným spôsobom prevyšovali úroky, ktoré boli poskytované v čase uzavretia zmluvy peňažnými ústavmi. Súd ďalej uviedol, že podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. I keď zmluva obsahuje počet splátok a splatnosť splátok, zmluva musí obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 23.08.2010 takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 23.08.2010 presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný

a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy. V ďalšom súd poukazuje i na to, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje ani dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a to podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z., keď tu platí to isté, čo súd konštatoval už vyššie. Nakoľko odporkyňa ako spotrebiteľ nemala k dispozícii splátkový kalendár, ktorý by jej prehľadne a jasne označoval jednotlivé splátky, to je ich splatnosť, výšku, z čoho pozostávajú, teda výšku úrokov a poplatkov a ani konečnú splatnosť, preto súd je toho názoru, že nebola splnená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) a f) zák. č. 129/2010 Z.z. Nakoľko v zmluve (ktorá podľa zmluvných dojednaní v čl. 2 nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka a veriteľa - teda v tomto prípade 23.08.2010) nebola splnená základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) a f) zák. č. 129/2010 Z.z., podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, teda rozčlenením jednotlivých čiastok, nie len výšku splátok, ako aj dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z.. Súd mal preukázať, že odporkyňa uhradila navrhovateľovi 2.316,27 eur. Nakoľko vzhľadom na už vyššie uvedené súd považuje úver za bezúročný a bez poplatkov (pre absenciu základných náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a f) zák. č. 129/2010 Z.z., ale aj z dôvodu neplatnosti odplaty) a vzhľadom k tomu, že odporkyňa zaplatila na úvere, ktorý jej bol poskytnutý sumu 2.316,27 eur, súd zohľadňoval rozdiel medzi tým, čo odporkyňa skutočne dostala (1.246,56 eur) a čo vrátila (2.316,27 eur), keď je zjavné, že navrhovateľovi zaplatila viac ako mala, a preto súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. K dohode o poskytnutí služby uzatvorenej podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka z dôvodu možnosti odkladu troch splátok súd ešte udáva, že ide o formulárovú zmluvu, ktorej podmienky opäť neboli individuálne dojednané a súd je toho názoru, že spotrebiteľ túto podpísal v rozrušení, pričom navrhovateľ využil a zneužil svoje postavenie, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť spotrebiteľa, o čom svedčí aj výpoveď odporkyne, ktorá uviedla, že o tejto vôbec nevedela, ako ani to, že jej bude v súvislosti s touto dohodou vyplatená nižšia suma, ako bola dohodnutá v zmluve. Výška odplaty (253,44 eur v prípade úveru a v prípade revolvingu 138,24 eur), o ktorú mala byť započítaním odporkyne vyplatená nižšia suma (1.246,56 eur) ako bola dojednaná v zmluve (1.500 eur) síce bola dopísaná ručne, v konečnom dôsledku však nie je zjavné, akým spôsobom bola uvedená odplata vyčíslená. Jej výška sa však opäť súdu javí ako výška, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ jej výška dosahuje skoro trojnásobok mesačnej splátky, keď výška mesačnej splátky bola 92,32 eur a to najmä s prihliadnutím na odklad troch splátok. Preto opäť súd poukazuje na to, že takéto dojednanie odplaty je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 OZ a v zmysle ust. § 39 OZ je neplatné. Tu súd poukázal aj na rozhodnutie KS v Prešove pod č.k. 20 Co/12/2012 zo dňa 16.10.2012, kde vyslovil „Úver je odplatný právny úkon. Ekonomickým cieľom finančného úveru (causa) je poskytnutie peňažných prostriedkov spravidla za odplatu (úroky) na určitú dobu za účelom ich ekonomického využitia podľa predstavy dlžníka alebo aj na dohodnutý účel. Ak ide o zmluvnú odmenu, potom odmena, resp. odplata za úver v rozsahu 85% resp. 88% zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a nie je dôvod na iné, ako úžerné označenie takýchto úrokov (porov. rozhodnutie NS SR 5Cdo 26/11 o neplatnosti 48% úrokov pre rozpor s dobrými mravmi. Hmotnoprávny základ pre takýto záver dáva ust. § 39 OZ“. Preto súd považoval už aj z vyššie uvedených dôvodov pri výške úveru poskytnutej odporkyne v sume 1.246,56 eur ako sume vyplatenej. Preto z vyššie uvedených dôvodov, keďže je zjavné i z prehľadu splátok odporkyne, že táto sa vzhľadom k tomu, že súd posúdil predmetnú zmluvu v časti odplaty za neplatnú a keďže zmluva nespĺňala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) a f) zák. č. 129/2010 Z.z. za bezúročnú a bez poplatkov, nedostala s plnením do omeškania, navrhovateľovi nemohol v zmysle zmluvy vzniknúť ani nárok na zmluvnú pokutu, dojednanú v čl. 14 bod 14.1 VOP a ani na úroky z omeškania. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď odporkyňa ako procesne úspešný účastník má právo na náhradu trov konania, avšak nakoľko si žiadne neuplatnila a zo spisu jej žiadne nevyplývajú, súd o trovách konania rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietol, že napadnutý rozsudok nie je odôvodnený v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., nakoľko žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo vo veci neaplikoval ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Pre posúdenie výšky odplaty teda súd nepoužil príslušnú právnu normu, čo v zmysle ustálenej súdnej

praxe znamená dôvod pre zrušenie rozhodnutia. Súčasne namietol aj nedôvodnosť záveru súdu, kedy by úver poskytnutý na základe zmluvy mal byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na to, že zákon nevyžaduje, aby jednotlivé strany tvoriace listinu o právnom úkone boli samostatne podpísané. Z čl. 7 ods. 7.1 Zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje jeho neoddeliteľnú súčasť. K údajnej absencii náležitostí - konečnej splatnosti úveru, poukázal na to, že údaj o konečnej splatnosti úveru vyjadrený dátumom splatnosti poslednej splátky je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi tvoriaceho súčasť zmluvy. Údaj „konečná splatnosť úveru“ predstavuje tzv. informačnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a táto informačná vlastnosť daného údaju spočíva v tom, že slúži na informatívny účel pre spotrebiteľa, nie však z hľadiska podstatných náležitostí úverového vzťahu rozhodujúca. Deň splatnosti poslednej splátky úveru, respektíve revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi pritom vyjadruje v otázke konečnej splatnosti úveru skutočnosť, ktorá plynie z bodu 5 a bodu 6 samotnej zmluvy. Vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky. Tento údaj uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je logickým vyústením údajov uvedených v spomenutých bodoch. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti, ako aj počet splátok. Napadol tiež záver súdu o tom, kedy by výška odplaty podľa dohody o poskytnutí služby mala byť v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že rozpor s dobrými mravmi nie je možné usudzovať len na základe toho, že sa posudzuje len niektorá časť z právneho úkonu bez toho, aby sa do úvahy brali všetky vo veci relevantné skutočnosti.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 5C/200/2014 je zaplatenie 453,33 eur s príslušenstvom.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh zamietnutý a odporkyni nebola priznaná náhrada trov konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci bola medzi účastníkmi dňa 23.08.2010 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej navrhovateľ ako dodávateľ v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti poskytol odporkyni úver, ktorý úver sa odporkyňa zaviazala vrátiť spolu s dohodnutým úrokom. Odporkyňa pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy nevystupoval v rámci výkonu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, má teda postavenie spotrebiteľa. Ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú treba aplikovať ust. § 52 a nasl. OZ a ust. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Záväzok platiť úroky ako odplatu (cenu) za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou časťou zmluvy o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka). Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch, Obchodný zákonník, ani iné právne predpisy výslovne nestanovili maximálnu výšku úrokov zo spotrebiteľského úveru. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda podnikateľskej činnosti, má teda postavenie

spotrebiteľa. Ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú treba aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. OZ a ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Závazok platiť úroky ako odplatu (cenu) za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou časťou zmluvy o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka). Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch, Obchodný zákonník, ani iné právne predpisy výslovne nestanovili maximálnu výšku úrokov zo spotrebiteľského úveru. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade, vzhľadom na rozhodujúce okolnosti, starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávného vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. Obmedzujúce kritérium, pokiaľ ide o výšku odplaty za poskytnutie úveru, na ktoré poukazoval aj navrhovateľ vo svojom odvolaní, obsahuje ust. § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Úrok niekoľko násobne vyšší ako obvyklý podstatne prevyšuje obvyklú odplatu na finančných trhoch.

Zmluva o revolvingovom úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, pretože nebola dodržaná jej základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy, t.j. 23.08.2010 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), teda neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa splátky mali priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 23.08.2010 takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa a vedľajší účastník na jej strane, v dôsledku čoho im podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho

konania voči neúspešnému navrhovateľovi. Títo si právo na náhradu trov odvolacieho konania návrhom podľa ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnili a podľa obsahu spisu im žiadne nevznikli, odvolací súd im preto náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.